

Avhoppingen - Lokal supporteropposisjon motkommersialisering i internasjonal fotball

av Halvdan Haugsbakken

Den nåværende situasjonen i internasjonal fotball spores til en økonomisk og global utvikling som startet på slutten av 80-tallet. Uviklingen karakteriseres av fotballspilleres astronomiske lønninger og overgangssummer. Lokale supportere i det globale fotballmiljøet referer til dens følger som kommersialisering. Denne artikkelen diskuterer dens lokale reaksjoner gjennom erfaringene til en gruppe FC Barcelona supportere hetende Dracs. De hevder å ha erfart redusert mening med lokal tilhørighet. Som følge av den har gruppen forlatt fotball til fordel for andre idretter praktisert innad i klubben, dette, for å reetablere en opplevelse av lokal tilhørighet.

Innledning

Fotball er en arena som raskt viser lokal tilhørighet og har vært en viktig kulturell institusjon. Idretten har spilt en betydningsfull rolle i sementeringen og formeringen av lokale identiteter. Lag og klubber etablerer kulturelle identiteter gjennom rivalisering og opposisjon. Gjennom rituell strid fremmes ulike mønstre av religiøs spenning, økonomisk ulikhet og klasse-, etnisk- og nasjonal tilhørighet. Vold er et kjent trekk og sporten er arena for uttrykk av forskjellige typer uorden. Men spillet i dag er mer globalt enn noen gang. Innad foregår ulike strukturelle endringsprosesser med transnasjonal betydning for lokale fotballkulturer. Omslagene frontes av astronomiske spillerlønninger og overgangssummer. Høye pengesummer har fått symbolsk betydning og retter spørsmålet om idretten har vokst ut av sin lokale forankring til fordel for global orientering.

Siden slutten av 1980-tallet har europeisk fotball gjennomgått en fundamental restrukturering og ekspansjon. Dette lar seg blant annet spore gjennom økt fortjeneste fra satellitt- og betal-TV, merchandising og iverksettelsen av Bosman-dommen, en rettskjennelse som har åpnet for et fritt overgangsmarked av fotballspillere. Kollektivt sett har endringene ført til større økonomisk og konkurransemessige forskjeller mellom de fattigste og rikeste klubbene. De suksessfulle klubbene er ved et vegkryss: Spill i nasjonale ligaer får mindre status, mens deltakelse i kontinentale og globale prosjekter får økt betydning. For noen storklubber er spill i Mesterligaen eller turneringer i Asia, blitt en økonomisk gullgrube. Men ekspansjonen viser også økonomisk katastrofe for flere. Klubber har vært på raden av konkurs på grunn av store driftskostnader og svikt i forventede inntekter. At penger får større betydning, innebærer at forandringene i seg selv er konfliktladet, særlig av politisk og økonomisk karakter.

Den organisasjonelle "fotballfamilien", med FIFA på topp, deretter fulgt av kontinentale forbund, som UEFA, nasjonale forbund, klubber, spillere og til slutt fansen, reflekterte det sivile samfunnet. Men nå er familien destabilisert og drevet av konflikt og institusjonell rivalisering. I hvert ledd forekommer formering av profesjonelle aktører med sine bakmenn som hver tar sin subjektive identitet – og hver av dem, synes det, har sin egen agenda og interesser. Økonomiske, legale og politiske saker skaper uenighet og ryster familien til dens grunnleggende natur. FIFA, de kontinentale og nasjonale forbundene kappes om den legale og finansielle kontrollen av inntekter fra internasjonale mesterskap. Store transnasjonale selskaper, som Nike, utøver innflytelse over spillets sterkeste vare, spillerne og storklubbene, mens uenighet splitter klubber og nasjonale forbund i fordelingen av inntekter fra lukrative TV-avtaler. I kjølvannet endrer fotballspillerens sosiale rolle seg. Spilleren blir dyrket som et globalt idol i reklame og underholdningsindustri. Men det vokser også frem supporter kulturer i andre deler av verden hvor andre idretter har vært dominerende. I dette dragsuget forsøker lokale supportere å se mening med deres virke.

I antropologiske studier av supportere og fotball røpes få analyser som drøfter lokal reaksjoner på nevnte endringer. Litteraturen viser at andre perspektiver har vært fokus. Sentrum for forskningen retter seg mot hvordan supportere bruker fotball til å uttrykke lokalitet, maskulinitet, etnisk og nasjonal identitet (se f.eks. Armstrong (1998), Giulianotti (1995), Archetti (1999), Hognestad (1995), Iost (2000)). I praksis synes studiene å fremstille lokale fotballkulturer som stabile og harmoniserte. Sådan har faget til dels oversett fotballens konfliktfylte natur og lokalinterne spenninger. Men blant supportere avdekkes mønstre av korporativ motstand som helst er av en sterk moralsk karakter. Oftere hører man at idretten har blitt *kommersialisert*. En vanlig reaksjon er at spesifikke aktører i klubber, særlig eiere og ledelse, får skylden for at klubben styres dårlig og sterk misnøye rettes mot dem. Tiltalen mot dem lyder ofte at høye pengesummer ødelegger lokal tilhørighet eller at eier bruker klubbens status til selvberikelse. I England vises dette ved at supportere har gjort realitet av dette argumentet. I 2002 erfarte de norske eierne av Wimbledon F.C., Kjell Inge Røkke og Bjørn Rune Gjelsten, at mange av klubbens fans forlot og stiftet sin egen klubb, A.F.C. Wimbledon.

Den skisserte konteksten gir pekepinn for artikkelens tematiske avgrensning. Artikkelen tar for seg hvordan en gruppe FC Barcelona supportere, som kaller seg for Dracs, har hoppet av det lokale fotballsirkuset. En av årsakene for at så har skjedd tilskrives at penger har fått for mer å si enn tidligere. Den første delen av artikkelen er empirisk. Her redegjør jeg for Barça som symbol for lokal tilhørighet og bakgrunnen for Dracs' avhopping. Deretter drøftes følgene av pengers økte betydning. Dette sees opp mot hvordan Barça i mindre grad symboliserer Katalonia. Til slutt tar artikkelen for seg spørsmålet om avhoppingen kan ses på som et uttrykk for korporativ motstand. Totalt sett forsøker jeg å si noe om hvordan sporten kan være inngangsporten til nærmere forståelse av globale prosessers innvirkning på lokale kulturer.

Del I: Barça og ladet supportermiljø

Forskningsmaterialet som ligger til grunn baserer seg på innsamlede data fra syv måneders feltarbeid i Barcelona, Spania, min egen hovedfagsavhandling og gjentatte turer til Barcelona etter avsluttet feltarbeid (Haugsbakken 2004). Under feltarbeidet ble jeg medlem av Dracs. Snart skulle jeg lære om deres refleksive prosjekt å hoppe av det lokale fotballsirkuset. Sentralt for gruppens prosjekt er formidlingen om at *stedet* for hvor lokal tilhørighet dyrkes, Barças enorme fotballstadion, Camp Nou, har utviklet seg til å representere en antitese av det lokale. Dyrking av lokal tilhørighet skjer nå på et annet sted, i fotballens skyggedal, *Palau Blaugrana*. Her har gruppen konstruert et alternativt supporterunivers til Camp Nou. Medlemmene spiller ut rituell symbiose med spillerne i andre idretter enn fotball. Dette gjøres fra monopoliserte Curba Sud, hvor støtte synges ut til Barças spillere i basketball, håndball, hockey patines og fútbol sala.

Barça ble grunnlagt i 1899 av sveitseren Hans Gamper. Barça bringes fram som ledende symbol på regionen Katalonia. Ulike midler brukes i formidlingen av dette budskapet. Blant annet i klubbemblemet skimtes lett det katalanske flagget, *la Senyeya*, og det hvite korset av den katalanske helgenen *St. Jordi*. Når klubben skal fortolkes blant lokale supportere trekkes minner fra fortiden fram, særlig Franco-tiden. Som andre institusjoner under diktaturet ble fotball statlig kontrollert og katalansk språk og kultur ble forbudt. Vic Duke & Liz Crolley (1996:37) påpeker at regimet ikke så politiske manifestasjoner i fotballkonteksten som potensiell truende. Det har vært antydning at Camp Nou var et "escape valve" (Vázquez Montalbán 1975, sitert i Shaw 1987) hvor katalanere fritt kunne uttrykke seg uten å føle frykten og bli forfulgt. Dette inngår som viktige elementer når Barças historie skal fortolkes og er årsak til uttrykk av antimadridfølelser. Den spanske stats innblanding har skapt en unik kontekstuell ramme og gjør at forholdene rundt klubben er sterkt politisert, spesielt av nasjonalistisk art.

Dracs springer ut av et kontroversielt supportermiljø med opphav fra Camp Nou, et miljø som har gjort seg til fremste talsmenn for lokal tilhørighet. Miljøet er beryktet for sin inkludering av ekstrem katalansk nasjonalisme, både høyre- og venstrevridd. Miljøet anklages også for å være voldelig. For utenforstående fremstår de som fanatiske og mye resurser er investert for å kontrollere dem. Noen promoterer seg som *katalanistas*, katalanske nasjonalister, og er observert ved demonstrasjoner kontra regjeringen i Madrid. Selv om miljøet kan fremstå med en stemme utad, rivaliseres de innad. Deres innbitte antagonisme har endt i masseslagsmål, trusler, og i verste fall, drap. De forskjellige gruppene monopoliserer et bestemt område av Camp Nou, helst bak et av målene. Her imiterer de Barças symboler på lokal tilhørighet gjennom å ta på seg klubbdrakten eller ved og bruke det katalanske uavhengighetsflagget. Politiet, klubbpresidenten, *el presidente* og klubbstyret, *la Directiva*, er "hovedfiendene" deres. Andre barçafans snakker om disse radikale supporterne som "hooligans". Deres hengivenhet for Barça kan best beskrives som hva Gary Armstrong og Malcom Young kaller for *partisan fanship* (Armstrong & Young 1997:175).

Supportermiljøet spiller på elementer man finner fra karnevalsføren, som forenklet sett er rituell bruk av form og farge i mangfoldig forstand. Dens praksis retter spørsmål om den moralske orden, og erfares som potensiell truende og farlig. I sportsritualet er det derfor ikke passiv tilskuings som teller, men aktiv og symbolsk støtte til lagets spillere gjennom innlevelse ved å være stemningsskapere av støy og sang. Dette realiseres delvis ved å scenesette *el espectáculo*, et show som skal påvirke utfallet av kampen. Praksisen står for å være *venn* med hjemmelagets spillere og *antagonist* med bortelaget. Om Barças spillere synges og ropes oppmuntrende rop, mens gjestene og dommerne skjelles ut. Motstanderen tilskrives kvinnelige attributter på svakhet, helst ved å kalle dem *putas*, horer. Motivet bak er å ødelegge konsentrasjonen til motparten. Gjennom artikulering av denne form for innlevelse forsøker medlemmene å kommunisere at de er Barças mest lojale supportere. Men de understreker også å være en *overført* forlengelse av laget. Mellom supporter og spiller forestilles og dyrkes en idealisert relasjon, ofte framsatt som symbiotisk. Her hevdes det at den ene parten ikke kan eksistere uten den andre.

Men Barça har nå vokst til en avansert organisasjon som sysselsetter ca. 5.000 mennesker med ulik tilknytning. Fotball dominerer fortsatt, men andre idretter har kommet til. Barça er ledende i europatoppen blant annet i basketball og håndball. Klubben drives i dag etter bedriftsøkonomiske prinsipper med en profesjonell stab som vet hvordan sport skal omsettes og håndtere sportsmedia. Store multinasjonale konserner og det mektige katalanske næringslivet er vel integrert i klubben. I tillegg har Barça egen TV-kanal som administrerer salg og kjøp av TV-rettigheter. På campusen finnes det godt besøkte Barçamuseet og utsalgskjeden *La Botiga*, en kjede som selger idrettsutstyr og supportereffekter. Men supporterere rettet spørsmål mot driften og klubben som demokratisk institusjon. Den tidligere Barçapresidenten, Josep Lluís Núñez, sin måte å drive Barça på, skapte grobunn for grasrotoppøret *L'Elefant Blau*, en bevegelse som på slutten av 1990-tallet anklaget Núñez for å transformere Barça om til et økonomisk foretak. *L'Elefant Blaus* fremste talsmenn argumenterte for at Barça som symbol på Katalonia var utdatert og at viktigste kampsak var reetablering av en legitim styring av klubben. Opposisjonen vant fram og Núñez trakk seg overraskende i 2000.

Mot Palau

Dracs het opprinnelig *Sang Culé cor Catala* og ble grunnlagt av fire kamerater i 1991. Alle var de medlemmer av den kontroversielle supportergruppa *Boixos Nois*. Mens Boixos Nois siden starten av 80-tallet hadde holdt stand i Curba Nor på Camp Nou, forflyttet kameratene seg sammen med en gjeng andre, til motsatte side av stadion, Curba Sud øverste galleri. Men å dedikere et liv til bare støtte av klubbens fotballspillere var ikke nok. Gruppen utvidet sine aktiviteter til å inkludere de mindre profesjonaliserte idrettene, idretter spilt i Palau. Supportergruppen ble delt inn i seksjoner, en seksjon for hver av idrettene gruppen støttet klubben i. Hver av seksjonene organiserte seg individuelt med egne oppgaver og medlemmene sirkulerte fritt mellom dem. På midten av 1990-tallet besto gruppen av fem seksjoner og opererte både på Camp Nou og i Palau. Organisasjonen erfarte stor pågang. På sitt meste telte gruppen ca 1.000 aktive medlemmer. Men i 1997 ble gruppen

angrepet av Boixos Nois. Dette førte til umiddelbar oppløsning av gruppen, men åtte måneder senere returnerte de til begge stadionene. Men forholdene var ikke helt de samme. Noe hadde endret seg og medlemmene tok så en avgjørelse. De bestemte seg for å legge ned fotballdelen, for så å støtte klubben i de mindre profesjonaliserte idrettene. Siden slutten av 1990-tallet har gruppen holdt til i Palau.

Men igjen grodde konfliktene. Innad i Sang Culé fjernet gruppens ledere seg fra resten av medlemmene. Engasjert i andre aktiviteter uforenlig med selve supporterbevægelsen var lederne mer opptatt av festlige sammenkomster enn å støtte Barça. Distansen vokste. Toni, en av Sang Culés grunnleggere så seg lei på dette. Noe måtte gjøres for å revitalisere gruppen. Sammen med en fraksjon brøt de ut og dannet Dracs sommeren 2001. Opprinnelig ville utbryterne kalle seg Sang Culé, men navnet var juridisk beskyttet. Toni og hans vennekrets sto overfor to valg, enten å gå til rettsak for vinne den legitime retten til bruk av navnet "Sang Culé" – et potensielt tidkrevende prosjekt – eller å ta i bruk et nytt navn. Det siste ble valgt. Dracs holder nå til i Curba Sud i Palau, mens resterende Sang Culé holder til i Curba Nor. Etter disputten har gruppene nesten ikke snakket sammen.

Dracs består hovedsakelig av unge i alderen fra 13 til 25 år og teller ca. 250 personer. Men alle aldre er i praksis representert og medlemmene har ulik bakgrunn. Mesteparten er skoleelever og studenter, mens andre har arbeid i ulike servicenæringer. Gruppen har én leder som under seg har forskjellige assistenter med definerte arbeidsoppgaver, som f.eks. utarbeidelse av *tifos*, oppdatering av webside, etc. Dernest følger gruppens medlemmer, *socios*. Dracs fremstilles demokratisk med valgt leder, men ved nærmere kjennskap fortøner gruppen seg som hierarkisk. Medlemmer med verv er idealistene. At gruppen støtter klubben i flere idretter, betyr høy møtefrekvens i Palau. Noen helger kan forløpe seg til et regelrett maraton, med tilstedeværelse i hallen i opptil tolv timer! For å vise sin hengivenhet og lojalitet, møter enkelte medlemmer opp tre til fire timer før kampstart. Dette gjør at de meste dedikerte medlemmene ofte "pendler" mellom hjem, jobb og Palau.

Fra feltarbeidet forklares to årsaker til at Dracs hoppet av det lokale fotballsirkuset. Den første relateres til det voldelige sammenstøtet med Boixos Nois. Det andre begrunnes med hvordan fotball har utviklet seg i lys av kommersialiseringen. Stort pengebruk på kjøp av nye utenlandske spillere, i både kvalitet og kvantitet, har medført oversvømmelse av uforenlige ideer og verdier. I kjølvannet av utenlandsk spillerinflasjon smuldres betydningen av det lokale bort. Deres høye superlønninger trekkes fram som argument for at medlemmene føler at fotballspillerne har kuttet båndene til dem. Mens tidligere storheter under Cruyff-perioden, som for eksempel Ronald Koeman og Hristo Stoichkov tok seg tid til å bli kjent med dem, oppleves de nye som arrogante. De nye spillerne lever i en hermetisert verden hvor kun et fåtall har adgang, helst det nærmeste støtteapparatet. Om noen lokale supportere kjenner dem, er omgangen overfladisk. Sportsmedia har tatt over rollen å knytte sammen fansen og spillerne. I dette vakuumet gror beskyldningene mot dem. Utenlandske fotballspillere har liten interesse for Barças lokale betydning, de arriverer heller for å *jobbe* enn å *spille*. Men mer brutalt, de lærer seg heller spansk enn katalansk. Men det

verste for en supporter er å observere at fotballspillerne ikke føler noe for klubben og opptrer som symbolske leiesoldater:

"Vi forlot fotballen på grunn av at innholdet i sporten endret seg. Den har helt enkelt konvertert til en sport bestående av leiesoldater som ikke føler noen ting for klubbens farger" (Toni)

Dette står i kontrast til Palau. Spillerne og de mindre profesjonaliserte fremstår med annen innpakning, med trekk som for Dracs har inntrykk av å etablere en følelse av lokal tilhørighet. I Palau dominerer aktører og symboler som står i kontrast til Camp Nous demoraliserte verdier. For eksempel er distansen som hevdes å ha vokst fram mellom spillere og supportere på Camp Nou mindre synlig. I Palau er det færre utenlandske og flere spillere fra den lokale nexusen. Spillerne beskrives som opptatt av idretten de holder på med. De omtales som moralske entreprenører av sanne verdier forbundet med rettskafne idrettsutøvere - de "ofrer" seg for klubben, heter det. Dette indikerer en maskulin forestilling om at innsatsen på banen skal trosse fysisk smerte, en handling forbundet med at motivasjonen for å spille ikke drives av høy lønningspose. Denne forestillingen tenkes å styrke sin gyldighet til spesifikke spillere og idretter. Desto nærmere spilleren er en amatøriddrett, desto sterkere er den. Således utvikles helt unike relasjoner. De fremstilles som symbiotisk og egalitært appliseres og særlig til å angå Dracs' medlemmer og spillerne. Et resultat er at enkelte idretter får en eksklusiv karakter:

"Vi er ikke opptatt av mesterskapstitler og teknisk nivå. Vi verdsetter personene, deres innsats, og respekten de gir oss for vår støtte til dem. Og dette er viktig. Selv om laget i fútbol sala ikke vant mange av kampene, da sesongen var over, så kom de å takket oss for den støtten som vi gav dem. Ved å gjøre dette, vant de vår respekt og takknemlighet. Dette har høyere verdi enn at Barça vinner Mesterligaen. Vi er opptatt av trofeer, selvsagt, vi vil at de skal vinne. Men det er ikke det som vi verdsetter høyest." (Sol)

At Barça får mer en global profil, for eksempel reflektert gjennom fremveksten av en nasjonal og global fankultur som dyrker klubbens utenlandske fotballspillere, en supporterkultur også erfart som konsumorientert, later til at Dracs' posisjon å jage medlemmene til større refleksjon omkring hva de holder på med. Særlig fremstilles dette å være moralsk betonet. Viktigere for medlemmene er det å ha klart for seg *hvorfor* gruppen ikke støtter klubbens fotballspillere. En måte å presisere dette på er å trekke fram at de menneskelige relasjonene mellom gruppen og spillerne av de mindre profesjonaliserte idrettene har en eksklusiv karakter. Mens utenlandske fotballspillere tilskrives korruperte verdier, og sådan påstås å ha liten godhet, fremstår Dracs som et moralsk fellesskap som skal omfavne spillere som kommuniserer verdier medlemmene identifiserer seg med, som for eksempel å omfavne forestillinger assosiert med lokal tilhørighet.

Del II: Lokal tilhørighet, spillere og Bosman-dommen

Spillere har en sentral rolle i sementering og formatering av klubber. Sådanne utøver de innflytelse på den lokale identiteten fotballklubben representerer. En dyrket forestilling er at klubben skal bestå av spillere fra nabolaget, provinsen, regionen, etc. Om en spiller kommer utenfor den bestemte lokalitet, forventes en kulturell integrering. For eksempel antas det klar klubblojalitet av spiller. Spilleren skal ta innover seg visse type verdier forstått som å være helt unike, men han skal også erkjenne klubbens lokale forankring og hovedfiender. Etter å ha vært i klubben en periode går ikke spilleren til en rivaliserende klubb etterpå. Spillere har derfor en sentral rolle i kommuniseringen av lokal tilhørighet og tilskrives rollen å *representere* eller og være agenter av lokal identiteter, eller forestilte fellesskap i mindre skala (Anderson 1983). På samme måte som idrettsutøvere sendes til OL for å kjempe, representerer ikke utøverens bare seg selv. Han eller hun opptrer, på et slags symbolsk mandat, på vegne av et forestilt fellesskap, og fellesskapets medlemmer identifiserer seg med utøverens handlinger. For enkelte klubber er det viktig å dyrke fram spillere med lokal forankring. Spillere oppfostret via en klubs talentutviklingsprogram eller med opprinnelse fra stedet klubben representerer, spiller en viktig rolle i forsterkningen og forestillingen om lokal tilhørighet. Noen klubber territorialiserer overlapp mellom klubb og dens territorium gjennom aktiv benyttelse av spillere. I Spania er klubber i Baskerland bevisst på dette, spesielt Athletic Bilbao. Gjennom at kun spillere enten født eller med annen tilknytning til Baskerland får spille for Athletic, fortelles en forestilling om at klubben har en samlende funksjon for byen og provinsene, og supporterens hengivenhet transcenderer både klasse og politikk (Walton 2001:122).

Det samme sies om Barça. Klubben tar ikke fullt så drastiske virkemidler i bruk for å fortelle lokal tilhørighet. Her forsøkes konstruksjon av overlapp mellom lokal tilhørighet og territorium ved å spille på symboler fra katalansk nasjonalisme og integrere dem i klubbens talentutviklingsprogram av spillere. Spillere transformeres til å inngå som brikker i kommuniseringen av verdier og symboler forbundet med katalanskhet. I katalansk nasjonalisme er det rurale, *el campo*, og det katalanske bondehuset, *la Malsa*, viktige symboler. *El campo* har trekk av kvalitet i seg, et sted hvor det katalanske borgerskapet ferdet på 1800-tallet (Thomassen 1996). Her tok de med seg sine barn og lærte dem opp i kulturelle aktiviteter, for eksempel å lese dikt og etablere bevissthet om katalansk historie. Disse symbolene er flyttet fra det rurale inn i det urbane og har sin lokalitet ved siden av Camp Nou. Her ligger *La Cantera*, en rekonstruksjon av den katalanske *el campo*. Her trenes unge som utdannes til spillere. Flere spiller under Cruyff-perioden har vært gjennom *La Cantera*, blant annet Josep "Pep" Guardiola, Albert Ferrer og Sergi. Gjennom disse institusjonene formes en territorialisert og harmonisert kobling mellom lokal tilhørighet og lokalitet.

Perioder forbundet med suksess forsterker følelsen av lokal tilhørighet, især om dette er oppnådd med et lag med mange lokale spillere. Den nederlandske stortreneren Johan Cruyff (trener fra 1988 til 1996) hadde stor suksess med Barça og vant mange titler. Cruyff brukte mange lokale og nasjonale spillere og laget hans gikk for å være det "katalanske" landslaget. Men det var også restriksjoner som tillot maksimum

antall utenlandske spillere på banen til enhver tid, en kvote satt til tre stykker. Av spanske spillere ble særlig baskere hentet inn. Med dem forventet man lettere integrering i lokal kultur og forståelse for katalansk uavhengighet. På denne tiden synes Barça å ha en sterk mobiliserende funksjon på lokal tilhørighet og var dermed sterk integrerende. Eksterne spillere hentet inn ble lenge og laget var preget av kontinuitet og stabilitet. Men med implementeringen av Bosman-dommen endret forholdene seg atskillig.

Bosman-dommen fra 1996 er en rettskjennelse fra EUs domstol som medførte total omskriving av forholdet mellom spiller og klubb. Dommen har gitt spillere økt autonomi og har nå kontroll over sin egen framtid. Dommen har sin bakgrunn i at den belgiske spilleren Jean-Marc Bosman gikk til sak mot sin tidligere klubb RFC Liege, det belgiske fotballforbundet og UEFA (Football Industry Group 2003). Han beskyldte systemet som regulerte overganger av spillere mellom klubber i EU-området var i strid med hans rett som EU-borger til å ta arbeid hvor han ville. EU-domstolen stemte i favør Bosman og kontra fotballorganisasjonene. Kjennelsen har betydd en oppmykning av overgangssystemet med blant annet avskaffelse av utenlandskvoten for klubblag. Kontraktskriving preger også fotballsirkuset, men ikke uten betydelig drahjelp fra fotballagenter. Mange kritiske røster hevder at dommen har skylda for de høye lønningene og overgangssummene som man kan lese om i media.

Med dommens inntog kommer Barça som integrerende symbol på lokal tilhørighet under press. Især merkes hvordan klubben hyppigere kjøper og selger spillere. Med høyere krav om umiddelbar suksess i både nasjonale og europeiske cuper, hvor høye pengesummer kan vinnes, har dette betydd en "internasjonaliseringseffekt" av spillersammensetning. Barça har færre spillere med forankring i det lokale og flere utlendinger. Dette har umiddelbar effekt på klubbens rolle i sementering av lokal tilhørighet. Klubben speider nødvendigvis ikke i nærheten etter den beste spilleren men går ofte utenfor lokalitet. Tall fra feltarbeidet viser at fra 1990 til 1994 hadde Barça syv utenlandske spillere, mens fra 1995 til 2001 var tallet 35 til 40. Klubben har ikke vært noe mindre raus med pengebruken heller. Tall for 1997 pekte ut ca. 7 milliarder pesetas på spillerkjøp (Burns 1998). Siden den gang har utgiftene økt og det synes vanskelig og fastlå eksakte summer. Bruk av store summer på kjøp av utenlandske spillere og deres astronomiske lønninger, retter spørsmålet mot manipulasjonen av lokal tilhørighet. I denne prosessen opplever lokale supportere innprenting av et dypere skille mellom klubb og dem.

Flere utenlandske fotballspillere i Barça og deres skyhøye lønninger har umiddelbar innvirkning på supporterens identifisering med dem. Om de nye stjernene finnes delte meninger. Et gjentatt poeng fra lokale supportere er at de finner lite legitimitet i astronomiske lønninger. Interessant er derfor å betrakte nærmere supporterens meninger og forestillinger om spillere, især hvordan de brukes i identitetskonstruksjonsprosesser. Ifølge Anne Norton trenger individer en kontrast å se seg opp mot i konstruksjon av identitet (Norton 1988). Supportere konstruerer supporteridentitet i relasjon til spillere, og sådan fungerer de som én viktig *andrepert* av mange. En integrert kontrast Dracs' medlemmer ser seg i forhold til, spores i den

eksklusive relasjonen mellom supporterer og spiller. Dette gjelder alle idrettene gruppen støtter Barça i. Medlemmene beskriver å leve i pakt med dem, en type pakt som skal indikere ubestridt lojalitet for dem. Spillernes sentrale rolle innebærer konstruksjon av et mangfold av stereotypiske forestillinger. Men med Bosman-dommens virkning er ikke spillerens rolle i sementeringen og formatering av lokal identitet like sterk som den kanskje en gang var. Flere utenlandske spillere anklages for å ha liten interesse for klubben de spiller for. Sitatet nedenfor forsøker å illustrere dette poenget. Når fotballspillere ikke tar på seg den forventende rollen å "ofre" seg for klubben, men kun levere middelmådige prestasjoner på banen, hagler beskyldningene mot dem. Fra dette perspektivet identifiserer medlemmene seg sterkere med spillerne i de mindre profesjonaliserte idrettene og mindre med fotballspillere.:

"Flertallet av fotballspillerne spiller kun for pengenes skyld. Veldig få spiller for følelser. Men i de mindre profesjonaliserte idrettene finnes spillere som spiller for klubben, og jo mindre de tjener jo mer ofrer de seg. I fútbol sala, for eksempel, tjener de ikke store summene, men de gir mer av seg selv. Etter flere timer på trening drar de på jobb. Klubben har også basketballspillere, som Roberto Dueñas, som tjener penger, men han er forskjellig. Han ofrer seg for smerten. Han har smerter i ryggen og blir gitt fysisk behandling. Ingen fotballspiller er som Roberto. Roberto setter smertedemper i kroppen for å kunne spille. Dette gjør man kun hvis man elsker idretten man holder på med. Hvis en fotballspiller får en skramme, så bare legger han seg ned og spiller teater. Rivaldo spiller for landslaget sitt, og der ofrer han seg selv. Men her, så bare står han og sentrerer ballen. Hver spiller har sitt særpreg, for klubben aldri, alltid penger. I håndball, er det mer følelser enn i fotball. Det er spillere som tjener nok for å leve, men de ofrer seg. Det er i de små idrettene hvor følelser er viktigere enn penger. Ingen basketballspiller, eller håndballspiller eller hockeyspiller tjener nok til å leve som en fotballspiller. For fotballspillere er det kun penger som teller." (Toni)

En annen reaksjon som indikerer at Barça som integrerende symbol på lokal tilhørighet forfaller, spores i supporterers nostalgifølelse. Her trekkes minner fram fra fortiden og blir gitt positiv valør. Dracs minnes at før Bosman-dommen ble implementert, rangerte andre verdier. Nasjonale og utenlandske spillere er tilskrevet forestillingen om å ha et ekte motiv for å ta på seg klubbtrøya. De integrerte seg ordentlig i klubben og forsto dens betydning for fansen. Dette merkes spesielt gjennom spilleres evne til å lære seg katalansk og tilpasse seg sosiale og kulturelle verdier ansett som katalanske:

"Cruyff snakker katalansk. Bakero og Txiki Bergiristan er baskere som kom hit for å spille for Barça. Txiki Bergiristan snakker bedre katalansk enn meg. Stoichkov er bulgarsk men han forstod meningen med Katalonia. Vi diskriminerer ikke spillere som ikke er katalanske, men nåværende spillere vil ikke tilpasse seg. Det er spillere som tilpasser seg katalanske verdier, og det er spillere som kan, men de vil ikke." (Sol)

Dette står som en kontrast til dagens fotballspillere. Disse oppleves som ikke å oppfatte meningen med lokal identitet:

"Vi foretrekker spillere fra Katalonia eller utenlandske spillere som forstår dens mening. Klubbens nåværende utenlandske spillere forstår ikke hvilken sentral plass klubben har for Katalonia. Problemet er at ingen har forklart det til dem. Før, ja, men det varte til Cruyff ble sparket som trener, etter det, mistet det sin mening." (Toni)

Ved at penger får en nå sentral rolle i tolkningen av fotball, betviler medlemmene utenlandske fotballspillers motiv å ta på seg Barçatrøya. Til tross for at fotballspillere hevder ærverdige oppgave, kjøpes ikke argumentet. Medlemmene anklager fotballspillere for å ha et økonomisk motiv, mens medlemmene foretrekker dem med et emosjonelt ærend. Og disse er det færre av. Det emosjonelle formålet identifiseres gjennom en spillers tilskrevde tro å ta innover seg meningen med *los colors*, å ha klubbfølelse. Fotballspillere med et økonomisk motiv finnes på Camp Nou, mens de med et emosjonelt motiv har sitt virke i Palau. Forskjellen mellom disse to ideene viser forskjellen mellom profesjonalisme og amatørskap i en gitt idrett. Jo høyere grad av amatørskap i gitt idrett, jo sterkere relasjon er den emosjonelle appellen til medlemmene. Dette peker så videre til identifisering med spillere, med hensyn til solidaritetsfølelse og forestillinger. Mens utenlandske superstjerner i mindre grad ses som rettskafne, er det i minoritet- og amatøridretten fútbala sala, at det gir mening å være supporter. Her merkes spilleren å ha interesse for Barças historiske og kulturelle betydning. Deres oppgave som moralske entreprenører og forsvarere av lokal tilhørighet lar seg forene med Dracs' begreper.

Del III: Korporativ motstand - gjenerobring av lokal identitet?

I denne siste delen av artikkelen skal jeg betrakte avhoppingsprosjektet nærmere i forhold til spørsmål reist innledningsvis. Kort sagt, kan avhoppingsprosjektet til Dracs ses på som korporativ motstand? Men før jeg drøfter dette spørsmålet, er det relevant å spørre, hva menes med korporativ motstand? Med dette begrepet tenkes at multinasjonale selskaper, eller korporasjoner, støter på uforutsett opposisjon fra grasrotplan i sin streben etter å skaffe seg en dominerende posisjon innenfor fotball. Men motstanden kan ikke forstås uten at det ligger et snev av korporativ dannelse bak, for eksempel at et gigant konsern forsøker å kjøpe opp en klubb eller at sponsorer utøver innflytelse på klubbens sportslige prioriteringer. Dette var noe den australske mediebaronen Rupert Murdoch erfarte i 1998. I sitt forsøk på å overta engelske Manchester United, argumenterte lokale supportere for at klubben ville miste sin lokale forankring om den falt i hendene på Fox-imperiet (Brick 2001). Murdoch måtte gi etter for kravet. Men til tross for at dette bånd mellom korporasjoner og fotball har eksistert i flere tiår, er det først på slutten av 1980-tallet at dette har kommet for fullt. Man observerer raskt at pengesterke aktører forsøker å utøve innflytelse på spillet på ulike måter. Eksempelvis skjer dette gjennom direkte oppkjøp av klubber eller ved å være hovedsponsor. I noen tilfeller er klubbene et direkte produkt av en større bedrift og i slike tilfeller er det vanskelig å skille klubb og sponsor. På denne måten kan spillere ses på som ansatte i bedriften. Sådan er

italienske Parma (meierikonsernet Parmalat), PSV Eindhoven fra Nederland (Philip) og Bayer Leverkusen fra Tyskland (legemiddelkonsernet Bayer) gode eksempler.

Et mer interessant spørsmål er om europeiske storklubber i seg selv utvikles til å bli korporasjoner, og hvis så må for eksempel fotballspillere forstås som ansatte i en bedrift istedenfor spiller i en klubb. En slik tilnærming ville bety en total omskrivning av det ontologiske rammeverket av "hva er en fotballklubb?". Blant egne informater refereres det ironiserende til at Barça ikke er en *klubb* men en *bedrift*. Etter hvordan klubben drives i dag, hvor bedriftsøkonomiske prinsipper er i førersetet, skulle det være rimelig å hevde at slik er tilfelle. Etter at Joan Laporta overtok som klubbpresident i 2003 har forholdene endret seg dramatisk. Et av Laportas første prosjekter var å rydde av veien kontroversielle supporterorganisasjoner. Den omdiskuterte gruppen Boixos Nois, en gruppe som har holdt til på Camp Nou siden begynnelsen av 1980-tallet, mistet sine lokaler og støtte fra klubben. Enkelte medlemmer av Boixos Nois reagerte ved å innlede et personlig korstog mot Laporta og hetset han personlig både hjemme og på kontoret, ifølge informanter. Resultatet er at Barça, som liker å fronte seg selv som en av verdens største, ikke har noen supporterorganisasjoner til stede på Camp Nou. I tillegg til dette planlegges videreutvikling av klubbens idrettsanlegg til andre formål. Blant annet ønsker Laporta og hans menn å bygge om Palau og deler av Mini E' estdi til konsertlokaler, kjøpesenter, kino og badeland.

Ifølge noen teoretikere lever vi i en tid preget av *disorganized capitalism*. Dette merkes gjennom hvordan "culture, consumption, the global, the local and concern for the predominate" (Lash and Urry, 1994: 213-4). Globaliseringen av økonomiske og kulturelle praksiser er influert på grunn av "the flow of subjects and objects are progressively less synchronized within national borders" (ibid.:10). Denne "disorganiseringsprosessen" tenkes å ha gyldighet innenfor de flere former for sosialt liv og kobles lett til fotballsfæren. Man forestiller seg at et reaksjonsmønster på den er utformingen av nye menneskelige fellesskap i lokale kontekster hvor det foregår "produksjon av lokalitet" (Appadurai 1996). I formeringen av dem spores trekk av hverdagslig motstand (jf. Scott 1986) som alle tar sin individuelle form. I en nexus hvor Barça skifter fra idrettsorganisasjon til korporativ størrelse, har de med sterke til lojalitetsbånd til den, særlig dedikerte supportere, et dilemma. Barça tar mindre form enn hva man er vant til. I de fora hvor klubben normalt dyrkes, Camp Nou, tar den en annen utvendig form. Nå råder globale og korporative symboler. Spillere er godt betalt og klubben videreutvikles og selges i henhold til å være et global merkevare beregnet på et internasjonalt publikum. Slik sett endrer steders identitet og romlige strukturer og relasjoner i lys av globaliseringsprosesser og individet sanser forvitring av rommet og steders betydning. Med global flyt over nasjonale landegrenser settes meningen med lokal tilhørighet overfor nye utfordringer.

Avhoppingsprosjekt sier noe om menneskelig refleksivitet. Anthony Giddens argumenterer for at refleksivitet karakteriserer all menneskelig handling, og mennesker holder rede på hvorfor de holder på med hva de gjør (Giddens 1997:34). Etersom mennesket interagerer i mer komplekse og moderniserte samfunn, blir

ideen om menneskelig *refleksivitet* av sentral karakter. I modernitetens konsekvens på sosial identitet, blir refleksivitet et viktig instrument for å etablere, og fortelle, sosial identitet. Forenkles Giddens argument, tar jeg'et i det moderne samfunnet konsepter som kjønn, karriere og fødested mindre for gitt (Giddens 1991). Jeg'et er et refleksivt prosjekt og for individet er det viktig å kommunisere identitet. Setter man denne påstanden i relasjon til supporter-jeg'et og globaløkonomisk prosesser i fotball, kan det i avhoppingsprosjekt spores elementer av *valg* og *forhandling* av supporteridentitet med forankring i det moralske. Dette har en underbygging gjennom at medlemmene oppfatter det som *comme il faut* å støtte Barça i andre idretter enn fotball. Blant annet utvikles relativt klare forestillinger om den idealiserte relasjonen mellom spiller versus supporter. Gjennom å ha dette, spores en symbolsk hverdagslig form for motstand som gir mening for dem. Dette handler bare ikke om å la være å dyrke lokal tilhørighet på Camp Nou, men også å dedikere sin støtte til idretter og spillere som medlemmene erfarer solidaritet med.

For enkelte medlemmer av Dracs har Camp Nou fått en type antisakral konnotasjon: Da det var viktig å konsultere dette stedet tidligere, har det nå blitt enda viktigere å ikke dra dit. Er man nødt, er medlemmet helst tvunget dit av en eller annen ekstern faktor som ikke er ens egen vilje - gjerne at dama vil se en fotballkamp eller at det katalanske "landslaget" i fotball spiller vennskapskamp. Men ikke alle medlemmene deler denne oppfatningen. Det er helst eldre medlemmer av gruppen som fremmer dette ideologisk-moralske prosjektet. Nyere medlemmer er storfan av fotball. Når disse er på Camp Nou har dette ført til en merkelig sosial praksis: Dracs opptrer ikke som samlet supportergruppe. Å gå på en fotballkamp blir et individuelt prosjekt - man ser kampen i kraft av å være passiv tilskuer. Sådan dukker disse medlemmene opp i rollen som den forhatte stemningsdreperen, *el socio*, sesongkortholderen, som bare stirrer på kampen og demonstrerer eksemplarisk middelklasseatferd gjennom høflig applaus. Denne holdningen til medlemmene står i grell kontrast til Palau, dette gjelder både eldre og yngre. Her har medlemmene et oppslukt rituell liv. Mye dreier seg om å være til stede i deres faste tilholdssted, Curba Sud. Deres forhold til Palau og Curba Sud er svært likt hva John Bale (1991) kaller for *topophilia*, et begrep som beskriver et individs kjærlighet for et sted. De mest dedikerte medlemmene tilbringer mye tid her. Ikke minst er det et poeng å være der lenge *før* og *etter* en kamp begynner.

Ettersom det har blitt vanskeligere å identifisere seg med Camp Nous spillere, har Dracs lagt ut på et gjenerobningsprosjekt av lokal tilhørighet. Forlatelsen av Camp Nou til fordel for Palau viser produksjon av lokal tilhørighet. Fra dette formes nye ideer omkring relasjonen mellom supporter versus spiller. For medlemmene erfares relasjonen til spillere som desintegrerende. Det å støtte klubbens globale fotballstjerner er et ikke-tema - man støtter dem ikke i det hele tatt. De kjenner ingen av de nye fotballspillerne, noe de gjorde før. Fotballspillerne lever i en hermetisert verden atskilt fra supportere. Ifølge et anvendt argument, er ikke de nye fotballmillionærene opptatt av å representere Barça. Verken forstår de klubbens historie eller lokale betydning og signerer kontrakt for å melke klubben for høye lønninger. Derfor er medlemmene til Dracs sin fortolkning av kommersialiseringen et moralsk og ideologisk prosjekt om å forlate, eller, å hoppe av den lokale

fotballscenen. De har, til en viss grad, funnet mening i å være supporterer i andre idretter. Fra å være en supportergruppe som ble dannet på Camp Nou, har støtte av Barças mindre profesjonaliserte idretter gitt Dracs' supportervirke nytt formål.

Ut fra dette leses teksten av "deterritorialiseringseffekt" av lokal tilhørighet. En stabil arena hvor lokal tilhørighet forventes å bli dyrket, fotballbanen, endrer mening gjennom sosiale praksiser og lokal tilhørighet har blitt overført og produsert i en annen lokalitet. Men sådan er ikke Dracs' prosjektet så ulikt andre supporterers reaksjoner kommersielle krefter. Som en kontrast til dette, benytter medlemmene minner fra fortiden for å forklare og idealisere hvordan forholdene bør være. Før var det forbundet med en viss ære å spille for Barça. Penger hadde mindre å si og supporterere hadde en intim relasjon med fotballstjernene. I lys av globaliseringsprosesser, representert gjennom kommersialiseringen, hviskes tidligere lokale ideer ut og erstattes av nye, og Dracs' refleksive prosjekt om å ikke opptre på Camp Nou, synes som en bestrebelse på å gjenvinne lokal tilhørighet.

Litteratur

Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities. And Inquiry Into the Origins and Spread of Nationalism*, London: Versto.

Appadurai, Arjuan 1996. *Modernity at Large*. Kap 9. The Production of Locality. Minneapolis, London: University of Minneapolis Press. (s. 178-199).

Archetti, Eduardo. 1999. *Masculinities. Football, Polo and the Tango in Argentina*, London & Oxford, Berg.

Armstrong, Gary. 1998. *Football Hooligans: Knowing the Score*, Oxford: Berg.

Armstrong, Gary & Giulianotti, Richard. 1997. *Introduction: Reclaiming the Game. – An Introduction to the Anthropology of Football*, i Armstrong, Gary & Giulianotti, Richard (eds.): *Entering the Field: New perspectives on World football*, Oxford & New York: Berg.

Armstrong, Gary & Young, Malcom. 1997. Legislators and Interpreters: The Law and "Football Hooligans. i Armstrong, Gary & Giulianotti, Richard (eds.): *Entering the Field: New perspectives on World football*, Oxford & New York: Berg.

Bale, John. 1991. *Playing at home: British football and a sense of place*, in Williams & Wagg (eds.): *British Football and Social Change. Getting into Europe*, Leicester: Leicester University Press.

Brick, Carlton. 2001. Can't Live With Them. Can't Live Without Them. Reflections on Manchester United, in Armstrong, Gary & Giulianotti, Richard (eds.): *Fear and Loathing in world football*, Oxford & New York: Berg.

Burns, Jimmy. 1998. *Barça – A People's Passion*. London: Bloomsbury Publishing.

- Duke, Vic & Crolley, Liz. 1996.** *Football, nationality and the state*, Harlow: Longman.
- Football Industry Group. 2003.** www.liv.ac.uk/footballindustry/bosman
- Giddens, Anthony. 1991.** *Modernity and Self-Identity. Self and Society in the Late Modern Age*, Cambridge: Polity Press.
- Giddens, Anthony. 1997.** *Modernitetens Konsekvenser*, Oslo: Pax Forlag.
- Giulianotti, Richard. 1995.** "Football and the Politics of Carnival: an ethnographic study of Scottish fans in Sweden". *International Review for the Sociology of Sport*, 30, 2:191-224.
- Haugsbakken, Halvdan. 2004.** *The abandoning of football. A social anthropological study of Dracs: a group of FC Barcelona supporters. Negotiating supporter identity in relation to the market penetration of international football*, hovedfagsoppgave, Institutt for sosialantropologi, Universitetet i Bergen.
- Hognestad, Hans Kristian. 1995.** *The Jambo Experience: identity, meaning and social practice among supporters of Heart of Midlothian Football Club*, hovedfagsoppgave, Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo.
- Iost, Roar. 2000.** *The Quest for authenticity. An analysis of Norwegian Liverpool FC Fans*, hovedfagsoppgave, Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo.
- Lash, S., and Urry, J. 1994.** *Economic Signs and Space*, London: Sage.
- Norton, Anne. 1988.** *Reflections on political identity*, Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Scott, Jim. 1986.** *Everyday forms of peasant resistance*. *Journal of Peasant Studies* (Special Issue). Vol. 13. (2): 5-35.
- Shaw, D. 1987.** *Fútbol y franquismo*. Madrid, Alianza Editorial.
- Thomassen, Bjørn. 1996.** *Some Nations Die Hard – Mega Hard. Approaching the endurance and vitality of Catalan nationalism*, Kandidatspeciale ved Institut for Antropologi Københavns Universitet.
- Walton, John. 2001.** *Basque Football Rivalries in the Twentieth Century*, in Armstrong, Gary & Giulianotti, Richard (eds.): *Fear and Loathing in world football*, Oxford & New York: Berg.

---

[1] Se Armstrong og Giulianotti (1997) for nærmere diskusjon om antropologiske bidrag i studiet av fotball og supportere.

[2] Fra nå av referert til som "Barça".

[3] Fra nå av referert til som Palau. Barçacampusen, klubbens idrettsanlegg, er enorm. Selve anlegget er lokalisert på bygrensen mellom bydelene *la Cuitat Barcelona* og *L' Hospitalet*. Før fotballstadion Camp Nou ble bygget på begynnelsen av 1950-tallet, spilte klubben sine hjemmekamper på stadion *Las Corts*. Foruten Camp Nou, med tilskuerkapasitet på ca 98.000, og innendørshallen Palau, med tilskuerkapasitet på 8.000, finnes andre fasiliteter også. En rekke mindre fotballbaner og stadioner brukes til daglig trening og spill i lavere divisjoner. På hverdager er klubben godt besøkt av fotballturister, turister som valfarter til klubbmuseet og utsalgsstedet *La Botiga*. Barça har også anlegg for andre idretter som basketball, håndball, ishockey, friidrett, etc.

[4] Under feltarbeidet støttet Dracs Barça i fire idretter, basket, håndball, fútbol sala og hockey patines. Med tiden har dette blitt redusert til tre. Hockey patines spillerne er nå forlatt. Årsaken til at så skjedde relaterer seg til en episode som skjedde *El Copa de Rey* finalen i hockey patines. I syv kamper hvor fire vunnet kåret Barça som vinneren, fornærmet spillerne Dracs. I seiersrusen kastet en Dracssupporter et sjal inn på banen. Men ingen av spillerne ville ta opp sjalet og dele seieren med Dracs, gruppen som hadde støttet laget i flere sesonger. Dette tok medlemmene ille opp. Dracs mente at om det var denne måten spillerne behandlet dem på, betydde ikke arbeidet som medlemmene la ned for spillerne noen verdens ting. Som en reaksjon på denne fornærmelsen, la gruppen ned hockey patines delen.

[5] Om erkerivalen Real Madrid synges det: "*hijo de puta Real Madrid!*" (Sønn av ei hore, Real Madrid!)

[6] Toni er leder av Dracs, min hovedinformant. Flertallet av sitatene er hentet fra intervju gjort med Toni.

[7] Sol er medlem av Dracs.

[8] I senere tid har det vært diskusjon om å lette på denne restriksjonen. Det har blant annet vært foreslått at spillere som har spilt for en annen baskisk klubb skulle kunne spille for Athletic. Regelen gir Athletic noen fordeler. Klubbledelse behøver ikke å kjøpe de store stjerner, men kan konsentrere seg om lokale.

[9] Mindre fotballstadion lokalisert ved siden av Camp Nou hvor Barças andre og tredje lag i fotball spiller sine kamper.